Результати діяльності Служби внутрішнього аудиту Міністерства оборони України у 2020 році

I. Основні завдання Служби внутрішнього аудиту Міністерства оборони України

Основним завданням Служби внутрішнього аудиту Міністерства оборони України (далі – Служба внутрішнього аудиту) є сприяння Міністру оборони України у досягненні Міністерством оборони України (далі – Міноборони) визначених цілей, додання цінності та підтриманні довіри до нього шляхом системного та послідовного підходу до здійснення ризик-орієнтованих внутрішніх аудитів та надання рекомендацій, направлених на підвищення ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, створенню та підтриманню політик і процедур, які забезпечують належне управління державними ресурсами та захист активів від втрат, розвитку доброчесності, підзвітності та ефективності, дотриманню етичних цінностей.

Служба внутрішнього аудиту брала участь у виконанні завдань, визначених Стратегічним оборонним бюлетенем України, Стратегією реформування державного управління України на період до 2021 року, Стратегією реформування управління державними фінансами на 2017-2020 роки, Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, в частині, що стосується розвитку спроможностей внутрішнього аудиту, його гармонізації з міжнародно визнаними стандартами та методологіями, а також найкращою практикою країн – членів НАТО та Європейського Союзу щодо належного врядування (“goodgovernance”).

II. Сприяння у досягненні Міноборони визначених цілей шляхом здійснення ризик-орієнтованих та об’єктивних аудитів, надання рекомендацій і пропозицій, консультацій та обміну знаннями

Основна діяльність Служби внутрішнього аудиту

У 2020 році Службою внутрішнього аудиту проведено 272 аудити, якими охоплено 316,9 млрд. грн., та встановлено:

порушення, що призвели до втрат фінансових і матеріальних ресурсів на суму 2296,2 млн. грн. (відшкодовано 95,0 млн. грн.);

порушення фінансово-бюджетної дисципліни, що не призвели до втрат, на суму 7046,9 млн. грн. (усунуто на суму 6891,1 млн. грн.);

ризики в управлінні фінансами та майном на суму 34471,6 млн. грн. (усунуто на суму 1864,4 млн. грн.);

1579 фактів нефінансових порушень (усунуто 883 факти).

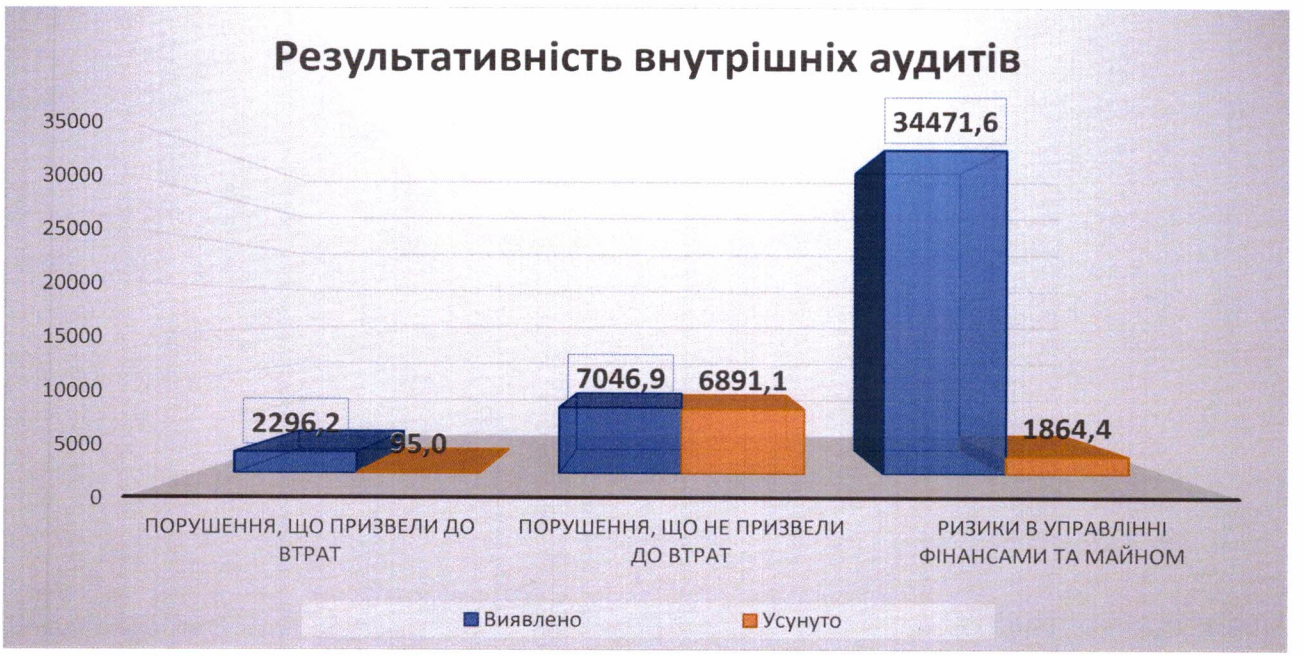

За результатами внутрішніх аудитів попереджено втрат і збитків на суму 38,4 млн. грн., до відповідальності притягнуто 1674 особи (до матеріальної – 1157, до дисциплінарної – 517).

До правоохоронних органів передано матеріали внутрішніх аудитів за втратами (збитками) на суму 2332,0 млн. гривень.

Консультаційна діяльність Служби внутрішнього аудиту та моніторинг

З метою підвищення ефективності управління ресурсами та захисту державних активів від втрат Службою внутрішнього аудиту у 2020 році проводився моніторинг ризикових операцій.

За результатами моніторингу очікуваної вартості предметів закупівлі, пропозицій до річних планів закупівель та проєктів договорів економічний ефект склав 213,6 млн. грн. (попереджено зайвих витрат та завищення вартості товарів, робіт, послуг), в тому числі попереджено 3,0 млн. грн. незаконних видатків на виплату окремих видів грошового забезпечення військовослужбовцям за участь в Операції об'єднаних сил.

Надано аудиторських рекомендацій та застережень за ризиками неефективного витрачання ресурсів на суму 3,2 млрд. гривень.

Внутрішніми аудиторами проаналізовано понад 1800 проектів наказів та інших документів Міноборони та Генерального штабу Збройних Сил України (далі – Генштаб), пов'язаних з управлінням фінансовими і матеріальними ресурсами, внутрішнім контролем та управлінням ризиками, а також опрацьовано 368 звернень громадян та запитів на інформацію.

На "гарячу лінію" Департаменту внутрішнього аудиту Міноборони надійшло 265 звернень, основні питання за якими стосувались своєчасності та повноти виплати грошової винагороди за безпосередню участь в ООС, одноразової грошової допомоги при звільненні, виплати грошової компенсації вартості за неотримане речове майно.

III. Підвищення якості з внутрішнього аудиту

З метою підвищення якості Служби внутрішнього аудиту проведено її організаційну та функціональну трансформацію, зокрема створено структурні підрозділи, функцією яких є проведення моніторингу впровадження рекомендацій (виконання пропозицій) за результатами внутрішніх аудитів та оцінка якості внутрішнього аудиту.

Для забезпечення діяльності Служби внутрішнього аудиту у відповідності до вимог Порядку здійснення внутрішнього аудиту та утворення підрозділів внутрішнього аудиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 року № 1001 (зі змінами), та положень Стандартів внутрішнього аудиту, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 04.10.2011 № 1247 (зі змінами), наказом Міноборони від 15.12.2020 № 475 затверджено Порядок проведення внутрішнього аудиту в системі Міністерства оборони України та скасовано Інструкцію з проведення операційного аудиту централізованих та децентралізованих розрахунків, очікуваної вартості предметів закупівель, проєктів договорів, додаткових угод та змін до них.

Заходи з підвищення якості внутрішнього аудиту в системі Міноборони здійснювалися у відповідності до Програми забезпечення та підвищення якості внутрішнього аудиту, затвердженої Міністром оборони України (далі - Програма якості), зокрема проведено оцінку (самооцінку) діяльності територіальних підрозділів внутрішнього аудиту.

Відповідно до методологічних вказівок Міністерства фінансів України та з урахуванням концептуальних документів Єврокомісії у сфері державного внутрішнього фінансового контролю, матеріалів Міжнародного інституту внутрішніх аудиторів, практик країн – членів ЄС та НАТО у цій сфері, у серпні 2020 року Департаментом внутрішнього аудиту Міноборони розроблено та підписано з Міністром оборони України Декларацію внутрішнього аудиту.

Зазначеною Декларацією визначено мету (місію) та цілі діяльності з внутрішнього аудиту та способи, якими забезпечується організаційна та функціональна незалежність внутрішнього аудиту, основні повноваження Департаменту внутрішнього аудиту Міноборони та територіальних підрозділів внутрішнього аудиту.

У 2020 році в рамках виконання Річної національної програми під егідою Комісії Україна – НАТО у співпраці з Міністерством оборони Великобританії 40 внутрішніх аудиторів підвищили фахову кваліфікацію.

Крім того, внутрішні аудитори взяли участь, як тренери, у навчальних заходах та заходах з підвищення кваліфікації військового і цивільного персоналу для 105 посадових осіб Міноборони та Генштабу.